

bruget, og prøve paa i korte Træk at betragte hvad dette giver, og om der kunde undvendes mere af Jorden end hvad der opnaas for Tiden. Naar man rejser fra Bygd til Bygd her paa Øerne, særlig ved Eftersommer-tid, saa lægger man Mærke til, at der paa mange Steder findes større Strækninger af opdyrket Jord der ikke bærer Halvdelen af det Græs som den kunde bære, og spørger man hvem der ejer Jorden, saa faar man gerne til Svar, at det er Bondens Mark.

Naar man staar og betragter saadanne Arealer, saa er det ganske naturligt, at man spørger: hvad kan der gøres paa dette Omraade? Svaret maa nødvendigvis blive: *del Jorden*; for Bonden kan jo ikke overkomme at dyrke den tilfredsstillende.

At mange af Kongsgaardene ere for store, det kan man let forstaa, naar man husker Paturssons Udtalelser paa Vælger-mødet i Sommer; han udtalte nemlig: »I gamle Dage regnede man, at der krævedes en Karl for hver to Marker Jorde, og naar dette var Kravet i gamle Dage, saa forstaa man at dette kan ikke være blevet mindre i vore Dage, derfor maa Kongsgodset deles. At den opdyrkede Jord giver for lidt Græs, fører det med sig, nemlig, at Samfundet faar for lidt Mælk, og at dette er Tilfældet kan man overbevise sig om ved at lægge Mærke til al den kondenserede Mælk der indføres; man kan vist uden at stille Fordringerne for højt sige, at Færøerne bør kunne producere den Mælk vi behøver og helst lidt mere til. Det næste Omraade vi kommer til er Kartoffeldyrkningen, og saa her maa Fordringerne stilles større, for det er jo givet, at Færøerne maa kunne frembringe hvad vi behøver af Kartoffler og dog indføre vi Hundreder af Tønder; men dette Forhold kan kun ændres ved at Faarene mister den Ret som de nu har til at ødelegge hvad Troejerer ved sit Slid har lagt tilrette igennem Vinter og Vaar. Man kan godt forstaa og føle med den Mand, der efter at have lagt sine Kræfter til Dyrkning af sin Kartoffelmark, for end han gaar til det slidsomme Fiskeri i Sommerhalvaaret, og kommer tilbage (mangen en bliver desværre derude) for at finde, ikke en af Kartoffler vel-fyldt Mark, men Arbejde og Frugt ødelagt af Faar og andre Kreaturer. Dette Forhold maa forandres saaledes, at man giver Faarene hvad Faarenes er og Manden hvad Mandens er.

Saa kommer vi til Slut til Faarebruget, og her staar vi ikke mindst tilbage; naar man faar oplyst, at der er Aar, hvor der dør saa mange Faar, at hvert Menneske paa Færøerne kunde faa et af dem, der dør, altsaa at der vilde tilfalde en Familie paa otte Medlemmer otte Faar, saa forstaa enhver at her maa ske en For-

andring og den maa ske inden alt for længe.

Naar man læser det social-demokratiske Program, saa vil man forstaa, at Gennemførelsen af dette vil betyde stor Forandring i Forhold som foran beskrevet, og at dette vil komme den mindre bemidlede i Samfundet til gode, vil enhver forstaa, derfor gælder det om at denne Del af Befolkningen samler sig og stiller Skulder mod Skulder ved det kommende Lagtingsvalg for at kunne besætte saa mange som muligt af de Stole i Lagtingshuset der hidtil har været besatte af Mænd hvis Interesser og Virken har gaaet i modsat Retning.

Merkið.

Hav upp várt merkið hátt mó't ský,
slá hörpuslátt.

Kring heimin hoyrist vápnagný,
so víða dunar javnaðarstríð
við sigur kring um land og bý
for javnaðarmál.

Eitt mál for frælsid vitt um lond
for javnaður og bróðuráráð
á fold.

I fyrndini hvat hövdu tey
at fylkjast um?

I teirra strev for dagligt breyð
igjøgnum armóds sváru neyð
uppfyltust merkir fogur reyð
við hildarleik.

Tá byrtist i ein rørsla frið,
so eggjandi eitt javnaðarstríð
um heim.

Várt merkið leingi órátt leió
tá háa var.

Nú boðar tað frá frælsisleið,
tað lýsir gjøgnum ávisskeið.
Ein mannfjöld stór tað svikur ei
men virðir hátt.

Vit niga hövud við teg at sjá
uppfyllt móti himni há,
mó't ský.

Nú fylkjast vit við eitt: hurrá!
kring merkið várt.

So fagurtlig ein sjón at sjá
vårt merkið reyðt mó't himni blá.
Tá mennast vit til dirvi, dá,
til stórmannsverk.
So heitt og sælt, tá, merkið er,
i gleði, sorg vár fylgja ver,
vár vón.

Vit heilsa tár við lúðraljóð,
við vápnagný,
og kvøða tár óll ynski góð
á tinni ferð um land og sjó
við frælsisbóð til trækla tjóð,
nú loysna bond.

Vit tyfta teg mó't himni há,
i lofti dunar hátt: hurrá!
hurrá!

H. H.

Islandsfiskeriet.

(Telegram til „Føroya Social-Demokrat“).

—

Reykjavík, 8. decbr. 1927.

Indtil 1. Oktober samlede

Fangst:

Sydvestlandet 214,000, ifjor 152,700, deraf Vestmannaerne 28,500, ifjor 32,700, Smaabyerne 133,000, ifjor 24,500, Havnefjord Trawlere 40,000, ifjor 21,500, Reykjavik Trawlere 100,500, ifjor 58,000, Lineskibe 12,000, ifjor 16,500, Vestfjordene 37,600, ifjor 37,000, Nordlandet 27,000, ifjor 15,500, Østfjordene 26,800, ifjor 32,500, deraf iaar 190,000 Storfisk, 82,000 Smaafisk, 8000 Kuller, 25,000 Sej.

Fontenay.

Frá útheiminum.

Livet er ikke blot Dans.

Under Færingernes Danse-Besøg i København, fik »Social-Demokraten« saalydende Telegram fra Generalkonsul Yde:

Alle Danske i Udlandet vil glæde sig over Hjemlandets Hyldest til Færingerne, men lad os i Festglæden ikke glemme, at Livet ikke blot er Dans. De fleste Færingers sidder i smaa Kaar. I en haard Vinter sulter mange, hvis Reserver af Hvalkod er for lille. Derfor bør Festglæden inspirere Arbejdsdage gennem hvilke vi hjælper den færøske Økonomi paa Fode og ombytter Fattigkaar med Velstand. Vejen her til er et stort dansk-færøisk Havgfiskeri.

Marinus L. Yde.

Skud mod Wiens Borgmester.

Der er sagt et Revolvertentat mod Wiens socialdemokratiske Overborgmester, Seitz. Seitz havde lige overværet den første Opvisning i et nyt Snepalads, der er indrettet i den forhenværende Nordvestbanegaard. Da han vilde stige ind sit Automobil, styrtede en 30-aarig Mand frem fra Menneskemængden og affyrede 6 Revolverskud mod Borgmesteren. Bilen havde imidlertid allerede sat sig i Bevægelse, og Borgmesteren og hans Ledsagere kom intet til, og de kørte, da de bemærkede, hvad der var paa Færde, øjeblikkelig i fuld Fart lige til Raadhuset.

Gerningsmanden, en ung Mand ved Navn Strebing, tog straks Flugten og sprang paa en Sporvogn, som i fuld Fart kom kørende forbi. Politibetjente var imidlertid lige i Hælene paa ham. Ogsaa de sprang op paa Sporvognen, hvor de med løftet Revolver tvang ham til at overgive sig og bandt ham. Den anholdte blev ført til Politipræsidiet og straks forhort.

Det var med Nød og næppe, at Politiet kunde beskytte Gerningsmanden mod at blive lynchet af den ophidsede Mængde.

Efter hvad der hidtil foreligger, maa Attentatforoveren sikkert antages for en vildt Person, der i nogle Aar har virket som Skuespiller i Graz og nu for Tiden oppebar Arbejdsledsundersøttelse. — Han har tilhørt snart den ene, snart den anden yderliggaaende politiske Retning.

De Forenede Stater og Sovjet.

Senator Borah vil — ifølge Telegram fra Washington — i Kongressens næste Samling forelægge Forslag til en Resolution, hvori det foreslaas at de Forenede Stater skal anerkende Sovjetrusland.

Spirituforsbudet i Amerika.

En finansiel Kampagne til et Beløb af 3 Millioner Dollars for en Folkeafstemning vedrørende Spiritusforbud er blevet startet af Nationalforeningen mod en Ændring af Forbudet ved en Middag, hvori deltog talrige Bankmænd og Forretningsmænd.

Jernbanekatastrofe i Canada.

Fra Montreal meddeles om frygtelig Jernbanekatastrofe. To Passagertog er stødt sammen i Taage paa Hovedlinien Vest for Montreal. Hidtil er fremdraget 4 døde og 32 saarede.

Kinesiske Sørøvere dømt til Døden.

Fra Hongkong telegraferes, at Retten der har færdigbehandlet Sagen mod de 7 Personer, som var tiltalt for Sørøveri i Forbindelse med Angrebet paa det norske Dampskib »Irene«.

Juryen erklærede de syv Tiltalte for skyldige, og samtlige blev derefter dømt til Døden.

Som det vil erindres blev »Irene« den 21. Oktober opdaget af en britisk Undervandsbaad i Biasbugten. Den var da besat af Røvere, som ikke efterkom Ordren fra Undervandsbaaden om at standse. Undervandsbaaden aabnede Ilden mod Skibet, som kom i Brand og blev ødelagt. Officerer og Mandskab blev reddet af Undervandsbaaden. »Irene« tilhørte et kinesisk Rederi, men havde norsk Besætning.

Overømmelser i Algier.

Fra Algier meddeles, at den lille Flod, som løber nedenfor Mostganem, Jernbanetullen, spængte forleden og Vandmasserne styrtede ind over Byens Torv.

Gribende Scener upillede. Retshygningen og 60 andre Ejendomme forsvandt i Løbet af 3 Kvarter. Kun en 20 Meter Kløft var tilbage. Vandstrømmen fortsatte sit Løb til de Indfødtes Kvarter, hvor de lettere Huse forsvandt næsten øjeblikkeligt.

Man regner med, at 60 Personer er omkommet i det europæiske Kvarter. I de Indfødtes Kvarter er det umuligt at opgive Ofrenes Antal, men det løber sig til flere Hundrede.

Lithauens Blod-Diktatorer kræves fjernede.

Fra Kowno meddeles, at Diktatoren har foretaget et opsigtsvækkende Kup overfor Oppositionspartierne, øjensynligt et sidste Forsøg paa at stive Diktaturet af.

Woldemaras og Smetona har ladet samtlige Oppositionsførere arrestere, fordi de nægtede at gaa i Koalitionsregering med Blodhundene.

Den samme Skæbne er overgaaet ca. 100 Officerer, som havde sendt en Deputation under Ledelse af Kommandanten for Garnisonen i Ponjovesch, Petrutkis, til Smetona og krævet, at han og Woldemaras skulde træde frivilligt tilbage.

Stemningen er meget spændt.

Polens Rigsdag opløses.

Ifølge et af Pilsudski underskrevet Dekret, er den polske Sejm og Senat opløst, idet dens Funktionstid var udløbet. Der forlyder intet om Fastsættelse af Tidspunktet for nye Valg. Men det antages at disse vil blive afholdt den 28. Februar, hvilket er sidste Frist, hvis Rigets Forfatning skal overholdes.

„Ben“-Lovgivningen i Kongeriget Danmark.

Rytter har faaet sit »Ben«-Lovforslag vedtaget den 7. Decbr. Forslaget vedtoges med 78 Stemmer med 68. Vi skal i næste Nr. nærmere omtale denne »Ben«-Debat og Resultatet.

230 batar burturginguir.

Á kaspiska havinum hendi fyri stuttumstórsjóðlukkan. 230 útróðrabatar gingu burtur ein óveðursdag. 620 fiskimenn druknaðu.

Fiskimaðurin livur altíð í tí óvissa, hvar um heimin hann drívur yrki sítt, sjálvt við kaspiska havið, sum er ein innsjógvur, er lívið eins ótrygt.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Thorshavns Byraad.

Fredag den 9. ds. holdt Byraadet offentlig Mode. Fraværende var: Clementsen, Evensen, Poulsen og Debess.

Den der følger med i de Forhandlingerne der føres indenfor Thorshavns Byraad, vil sikkert have Grund til at spørge: ere Medlemmerne blevne trætte af Arbejdet, og den der overværede dette sidste Mode, vil uden Tvivl kun have det ene Svar: De ere blevne trætte.

Modet begynde som sædvanligt med at der mødte tre af de fire Medlemmer der gerne stiller op til bestemt Tid; derefter indtraadte den almindelige Ventetid paa ca. ½ Time indtil næste Medlem møder op, og saa mangler der jo kun een for at være beslutningsdygtig, men for at faa fat i dette ene Medlem, maa man saa til at ringe op i Telefonen der jo er opstillet i Værelset ved Siden af Byraadssalen og nu kunne Tilhørerne faa Lov at følge med i Udviklingen.

Der begyndes gerne med en Faamindelse om, at der er Byraadsmodet i Aften, og man kan gerne slutte sig til Svaret: Kan ikke komme; derefter ringes der til næste Mand og saa fremdeles. Det var første Omgang.

Den næste Omgang maa jo være lidt kraftigere og saa ender det jo gerne med at man faar overtalet et Medlem at komme til Mode; men nu er Klokken jo henad 9, altsaa der er gaaet en Time.

Saa begynder Forhandlingerne. Den første Sag er en Skrivelse fra Menighedsraadet om Anmodning til Byraadet om at dette vil udtale Graveløsen, samt afholde Udgifterne ved Pasing og Reparation af Taarnuret. Gravelønnen skal Kommunen jo udtale i Enhold til Loven, men Mitens vilde ikke gaa med til at betale for Taarnuret. Derefter et Par smaa Sager, bl. a. Overenskomst med Bestyrerne af Elektricitetsværket, hvorfra særlig fremhæves et Punkt der gaar ud paa, at Bestyrerne ikke maa paataage sig Arbejde for Private.

Saa pludselig staar man overfor et Tilfælde, som vistnok er enestaaende i Byraadets Historie, nemlig at et af dets Medlemmer, E. Mitens, pludselig forlader Modet uden at fremføre nogen Grund. De tilbageværende Medlemmer sidder saa en Stund og ser paa hinanden i Forventning om at Medlemmet skal komme tilbage, men dette sker ikke.

Nu maa man saa begynde forsva igen med Telefonringningen o. s. v. indtil man endelig efter en lille halv Times Forløb har fundet en velviljig Sjæl der kan gøre Raadet beslutningsdygtigt. Saa fortsattes Modet med en fem Aar gammel Sag om Salg af nogle gamle Bygninger tilhørende Husegaardsfæstet. Derefter følger Skrivelse fra Navigationsforstanderen, Guldhammer om Ret til Benyttelse af Lokaler i Kommunens Ejendom ved Sandegærdevejen, den Bygning, der var købt til Alderdomshjem, og under Behandling af denne Sag fik man den triste Meddelelse, at de Gamle kommer nok at vente nogle Aar endnu inden de kan regne med at faa eget Hjem.

Den sidste Sag var første Behandling af Budgettet for 1928, og det viste sig at Raadet til alle Borgeres Glæde allerede i sin første Behandling var kommet 10,000 Kr. ned; rigtignok var en Del af dette Beløb Nedskæring af Lønninge, men man er jo i Nedskæringstiden, saa der er ikke noget at sige til dette. Derimod kan der maaske diskuteres en Del om Rigtigheden af at forhøje Raadets Kontorudgifter ved, som paa-tænkt, at ansætte en Ingeniør som Kasserer, hvilket sikkert vil betyde en Merudgift paa 4 a 5000 Kr.; men kan man indvinde en Del af dette Beløb ved at skære ned i Skorstensfejer-, Brandsyn- og Gadefejlerlønninger, saa er der vel heller ikke noget at sige til dette. (Borgernes Naad!!!)

Havnar arbeidsmannafelag

helt aðalfund leyrgarkvöldið 10. í hesum. Til nevdarlimur vóru kosnir: P. J. Hansen, formaður, J. C. Dam, skattmeistari. Hinir nevdarlimirnir eru: M. S. Viðstein, Jóhannes Gúttensen, Jóh. Hansen, Axel Mouritsen og Carl Poulsen.